

відсотковій частці; n_e - кількість досліджуваних студентів в експериментальній вибірці; n_k - кількість досліджуваних студентів у контрольній вибірці.

$$\varphi_{\text{емп.}}^* = (2,634 - 1,671) \cdot \sqrt{\frac{16 \cdot 47}{16 + 47}} \approx 0,963 \cdot 3,45 \approx 3,32.$$

Для отриманого значення $\varphi^* = 3,32$, рівень статистичної значущості не перевищує 0,001. (Аналіз рівня значущості визначено з таблиці “Рівні статистичної значущості різних значень критерію φ^* Фішера” [6, с. 332]). Отримали, що $\varphi_{\text{емп.}}^* > \varphi_{\text{кр.}}^*$, а тому одержане значення $\varphi_{\text{емп.}}^* = 3,32$ знаходиться в зоні значущості.

Отже, вказаний спосіб формування мотивації до навчально-пізнавальної діяльності через дослідження історичних матеріалів є дієвим. Також можна зробити висновок про позитивний вплив подібних конференцій на мотивацію студентів, зокрема на їх активність у науково-дослідній роботі, і покращення успішності студентів.

Література:

1. Бевз В. Г. Історія математики у фаховій підготовці майбутніх учителів монографія / В. Г. Бевз. - НПУ ім. Драгоманова, 2005. - 360с.- С. 328-359.
2. Власова О. І. Педагогічна психологія : [навч. посібник] / О. І. Власова. – К. : Либідь, 2005. – 400 с. 36.
3. Основи психології: підручник / [За заг. ред. О. В. Киричука, В. А. Роменця]. – 3-тє вид., стереотип. – К. : Либідь, 1997. – 632.
4. Сидоренко Е. В. Методы математической обработки в психологии / Е. В. Сидоренко. – С-пб. : ООО “Речь”, 2002. – 350 с.

МОНІТОРИНГ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ НАВЧАННЯ

Красюк Ю. М., Сільченко М. В.

ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»

Соціально-пізнавальний досвід студентів, що формується під впливом певних інформаційних, економічних та соціально-політичних умов, робить їх усіх різними та неповторними. Завдання викладача — не нівелювати наявні відмінності студентів, а максимально їх використовувати для якісного управління їх навчальною діяльністю. Тому однією з найважливіших умов підвищення ефективності навчання є своєчасне та систематичне отримання об'єктивної, якісної і повної інформації про хід навчальної діяльності кожного студента. Засобом отримання такої інформації виступає моніторинг результатів навчальної діяльності студентів.

Процес навчання інформатики студентів економічних спеціальностей, перш за все, характеризується досить різномірневою підготовкою першокурсників зі шкільного курсу інформатики [1]. Тому однією з важливих умов ефективного управління навчальною діяльністю студентів за даної ситуації є організація процесу навчання інформатики студентів економічних спеціальностей відповідно до диференційованого підходу.

Це потребує педагогічно обґрунтованої розробки та методично грамотного впровадження системи моніторингу результатів навчальної діяльності студентів, яка повинна одночасно забезпечувати і об'єктивність контролю знань, умінь та навичок студентів (та за потреби їх корекцію), і мотивацію студентів до продуктивної навчально-пізнавальної діяльності упродовж усього періоду навчання через сукупності диференційованих впливів. Для цього завдання вирішувались як на рівні макропроекування, так і на рівні мікропроекування процесу управління навчальною діяльністю [2]. В результаті нами було виокремлено 5 етапів моніторингу результатів навчальної діяльності, на кожному з яких вирішувались певні задачі [3]:

I. вхідний контроль (мета: добір методів додаткової роботи зі студентами, котрі показали недостатній рівень підготовки);

II. самоконтроль (рівень ознайомлення, рівень відтворення; мета: перевірка рівня підготовки до виконання практичних завдань з відповідного навчального елемента);

III. поточний контроль (рівень умінь; мета: перевірка якості засвоєння навчального матеріалу та сформованості потрібних умінь з відповідного навчального елемента);

IV. модульний контроль (рівень умінь, рівень трансформації; мета: перевірка якості засвоєння навчального матеріалу та сформованості потрібних умінь та навичок з навчального модуля);

V. підсумковий контроль (рівень умінь, рівень трансформації; мета: перевірка якості засвоєння навчального матеріалу та сформованості потрібних умінь та навичок з навчальної дисципліни);

VI. резидуальний контроль (рівень умінь, рівень трансформації; мета: виявлення рівня якості засвоєння студентами навчального матеріалу, сформованості умінь та навичок з дисципліни через один (два) роки після її вивчення для підвищення ефективності організації процесу навчання);

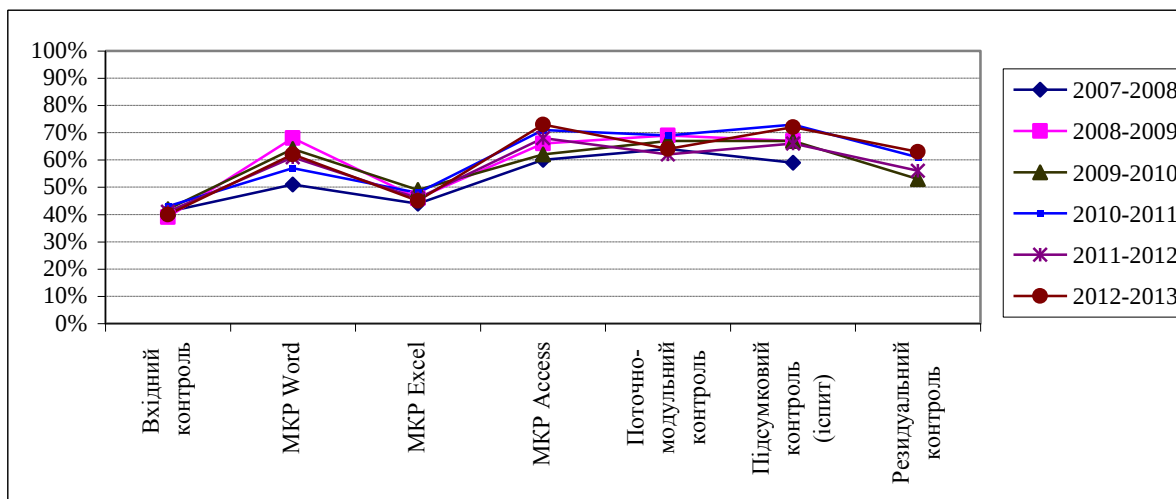
Для ефективного функціонування системи моніторингу результатів навчальної діяльності студентів потрібно забезпечити виконання ряду вимог стосовно даних, що надходять за системою зворотного зв'язку: вимоги щодо повноти, релевантності, адекватності, об'єктивності, точності, своєчасності, доступності, неперервності, структурованості та специфічності для кожного етапу моніторингу.

На етапі вхідного контролю, самоконтролю та поточного контролю це дозволить оперативно визначати прогалини в знаннях та уміннях кожного окремого студента, і вчасно відкоригувати ці уміння на етапі, коли вони ще не трансформувалися в навички.

За результатами модульного контролю потрібно обов'язково проводити порівняння результатів тематичного контролю з рівнями знань, умінь та навичок студентів з попередньої теми. Зміни, які відбуваються, є передумовою поступового зниження рівня допомоги, що надається студентові, для того, щоб не виробити у нього утриманських настроїв та не знизити його вольових зусиль у навчанні.

Етапи підсумкового та резидуального контролю забезпечують ефективне функціонування зворотного зв'язку в системі адміністрування навчальної діяльності студентів поряд із об'єктивними показниками вхідного контролю, самоконтролю, поточного контролю, модульного контролю та суб'єктивними чинниками — міжособистісним спілкуванням викладач—студент, викладач—випускник, викладач—роботодавець. Якщо попередні етапи моніторингу спрямовані переважно на коригування навчальної діяльності студента, то підсумковий та резидуальний контроль в першу чергу спрямовані на коригування навчаючої діяльності викладача, оскільки їх результати допомагають більш об'єктивно встановити взаємозв'язок між запланованими, реалізованими та досягнутими рівнями засвоєння навчального матеріалу з метою підвищення ефективності процесу навчання; виявити на макрорівні переваги та недоліки методики навчання.

Результати впровадження даної системи моніторингу в навчальний процес у ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана», а саме — статистичні дані, отримані нами на усіх етапах моніторингу впродовж кількох останніх років проілюстровані на діаграмі.

Динаміка результатів навчальної діяльності студентів

Позитивна динаміка упродовж навчання та незначне зниження рівня залишкових знань підтверджують: методично грамотне використання представленої системи моніторингу, що забезпечує систематичність об'єктивного та індивідуального контролю результатів навчальної діяльності кожного студента та дозволяє оперативно отримати якісні, повні характеристики її результатів, підвищує ефективність управління навчальною діяльністю студентів з різним рівнем підготовки та різними здібностями. Це надає викладачам нові можливості для диференціації та індивідуалізації навчання, що забезпечує кожному студенту роботу на межі його зони актуального та зони найближчого розвитку.

Література:

1. Колот, А.М. Емпіричний аналіз ефективності організації процесу навчання інформатики на основі диференційованого підходу [Текст] / А.М. Колот, М.В. Сільченко, Ю.М. Красюк // Економіка та підприємництво: Зб. наук. пр. молодих учених та аспірантів. — К.: КНЕУ, 2007. — Вип. 18. — С. 109—127.
2. Красюк, Ю.М. Система інформаційної підтримки адміністрування навчальної діяльності Ю.М. Красюк, М.В. Сільченко, І.В. Шабаліна, А.Я. Махоткіна // Моделювання та інформаційні системи в економіці: Міжвідом. наук. зб. — Вип. 77. — К.: ДВНЗ КНЕУ ім. В. Гетьмана. — 2008. — С. 277—286.
3. Красюк, Ю.М. Резидуальний контроль як складова системи моніторингу результатів навчальної діяльності студентів [Текст] / Ю.М. Красюк, М.В. Сільченко // Стратегия качества в промышленности и образовании. Сб. матер. IX Межд. конф. 31 мая—7 июня 2013 г. — В 3 т. — Днепропетровск, Варна. — 2013. — Т. 3. — С. 336—339.

МЕТОДОЛОГИЧЕСКИЕ ВОПРОСЫ ПСИХОДИДАКТИКИ. ДВАДЦАТЬ ЛЕТ ПСИХОДИДАКТИКЕ

Крутский А.Н., Гибельгауз О.С.

Алтайская государственная педагогическая академия, г. Барнаул

Трудно сказать, когда конкретно зародилось понятие «Психодидактика» и «Психопедагогика», но известно, что наиболее значительная работа в этом направлении проделана в процессе проведения круглого стола журналом «Вопросы психологии» №1 за 1981 год. Там в статье под названием «Педагогика и психология. Круглый стол» помещены материалы дискуссии ведущих учёных психологов, дидактов и методистов СССР, посвященной вопросам взаимосвязи педагогики и психологии и способов доведения основных концепций этих наук до процесса школьного обучения. В выступлении И.Д. Зверева сказано, что «Б.Г. Ананьев выделил новую пограничную дисциплину — психодидактику, которая ассимилирует две науки».

В процессе подведения итогов выступлений В.В. Давыдов и М.Н. Скаткин отметили, что «в поисках путей интеграции педагогики и психологии была обсуждена идея создания нового психолого-педагогического направления — психопедагогики, психодидактики, подобно тому, как в области естествознания возникла биофизика, биохимия, биофизическая химия и др. Решить вопрос о необходимости новых дисциплин можно, только уточнив их предмет и убедившись, что он не совпадает с предметами педагогики и психологии, что для его познания нельзя ограничиться проведением комплексных исследований силами педагогов и психологов, а нужно создать новую науку. До тех пор, пока не будут выяснены указанные вопросы, ставить вопрос о создании новых дисциплин — психопедагогики и психодидактики — было бы преждевременно».

В процессе работы круглого стола не было дано каких-либо конкретных рекомендаций по структуре и содержанию указанных направлений развития психологического и педагогического знания, но сама идея поисков способов взаимосвязи психологических, педагогических и дидактических концепций и их влияния на теоретические основы, на содержание и процесс школьного обучения оказалась плодотворной. Под её влиянием в конце 1990-х и начале 2000-х годов появился ряд исследований с выходом графий, в названии которых устойчиво утвердились термины психопедагогика и психодидактика. Чтобы наметить пути дальнейшего развития психодидактики, необходимо сделать краткий обзор публикаций, имеющихся в настоящее время в этой научной области. Здесь следует отметить четыре группы работ: